DEADLINE

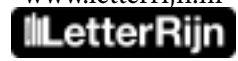
Ilona de Lange e.a.

Uitgeverij LetterRijn Leidschendam

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch voor de directe of indirecte gevolgen hiervan.

Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever worden openbaar gemaakt of verveelvoudigd, waaronder begrepen het reproduceren door middel van druk, offset, fotokopie of microfilm of in enige digitale, elektronische, optische of andere vorm of (en dit geldt zo nodig in aanvulling op het auteursrecht) het reproduceren (i) ten behoeve van een onderneming, organisatie of instelling of (ii) voor eigen oefening, studie of gebruik welk(e) niet strikt privé van aard is.

Eerste druk, november 2018
© 2018 LetterRijn
Auteur: Ilona de Lange en 20 anderen
Redactie: Jolka de Jong en Theo van Rijn
Vormgeving: Uitgeverij LetterRijn
Drukwerk: Grafistar B.V., Lichtenvoorde
Uitgeverij: LetterRijn
www.letterrijn.nl

isbn: 978-94-918757-4-8

Inhoud

Titel	auteur	blz.
Oogst	Ilona de Lange	9
Het FeBuVaL-contract	Iane Myre	17
Carte blanche	Carolien Cramer	31
Koelbloedig	Melissa Skaye	39
Hannahs hart	Karel Bedert	51
Waanzinnige Walthers	Miriam Joosse	63
Touwtjes trekken	Jaap Boekestein	71
Lana	Marieke Jongejan	85
Voorbestemd	Michiel van den Berg	97
Duivelskind	Klaartje Gras	111
De hulp van de keizer	Eric van Berkel	123
Een goede buur	Debby Willems	137
Tik ... tak ...	Franziska Weissenbacher	147
De verloren zoon	Rik Raven	159
Goedgelovig	Karin Hazendonk	173
Koekoeksjong	Gea van Beuningen	187
De villa	Alain De Lannoy	199
Een beetje respect	Tamara Haagmans	211
Fatale vergissing	Lucy Neetens	223
Oranjebitter	Liz Ouwens	233
Schijnwereld	Karin Bisschops	243

Oogst

Ilona de Lange

Ik zweef in een troebel moeras. Kleuren, geluiden en geuren buitelen over elkaar heen. De slaap duwt me omlaag. Het liefst laat ik mij zakken, omarmen door de troostende niksheid op de bodem. Maar iets in mij zegt dat ik moet vechten. Zwemmen zonder armen, naar boven, hoewel ik niet goed weet wat boven is.

Dan hoor ik een stem. Wat ze zegt is niet duidelijk, mijn oren zitten vol water. Maar de klank lijkt op die van mijn moeder. Liefdevol en met de geur van kruidnootjes. Haar warmte trekt als een onzichtbaar lint aan mijn lijf. Ik probeer naar haar toe te bewegen, maar mijn benen doen het niet en ik heb de kracht niet meer. De diepte loert.

Uren, dagen of misschien wel seconden later komt de caleidoscoop van het moeras tot stilstand. Door de troebele slierten zie ik nu duidelijker een licht. Dat moet de oppervlakte zijn! Met hernieuwde kracht stuur ik mijn bewustzijn die kant op. 'Hij heeft geen pupilreflex,' hoor ik een eikenhouten mannenstem zeggen. Een snik met de kruidnootjesstem. 'U moet zich voorbereiden op het ergste. We geven hem 24 uur.'

Een brij van woorden volgt en dan hoor ik alleen nog mijn moeder: 'O god!' Mijn brein doet zijn best om de woordenwisseling te snappen, maar het lijkt bijna een andere taal. De watten in mijn hoofd laten de betekenis niet door. En dus drijf ik weer af. Eindeloze drassige velden waarop een jong, blond meisje danst in een opwaaiende jurk.

Ik word wakker uit een droomloze slaap, maar kan me niet bewegen. Ogen zitten vastgelijmd en ledematen zijn niet van mij.

Om me heen hoor ik piepjes. Ben ik in een ziekenhuis? De geur van ontsmettingsmiddel, medicijnen en een vleug urine is niet te missen. In de verte hoor ik een aanstellerig, pijnlijk gekreun. Dat ben ik niet, toch? Ben ik in het limbo? In het voorgeborchte? Mijn lijf voelt alsof het in brand heeft gestaan, dus ja, misschien ben ik in de zesde ring van de hel. Dat zou niet gek zijn, want dat is de plek waar zielen van dieven eeuwig worden gemarteld met slangen en verbranding. En een dief ben ik. Misschien niet in de meest letterlijke zin, maar ik heb wel iemand beroofd van haar meest kostbare bezit: haar leven.

In de verte hoor ik een emotieloze stem staccato opsommen: 'Hersentrauma na ongeval met stomp voorwerp. Donorcodicil. Hersendoodprotocol in werking. De 24 uur is vanmiddag ingegaan. Morgenmiddag stoppen ze de beademing. Goeie oogst, redelijk jong en fit.' Totale paniek schiet als duizenden hete vuurpijlen door mijn lijf. Gaat dat over mij? Donorcodicil? Hersendood? Ik moet ze duidelijk maken dat ik er nog ben. Maar alles is zwaar en mijn gedachten en paniek worden weggespoeld door grijze wolken en opvliegende rokjes.

Ze staart me aan met haar dode ogen, zelfs in mijn binnenste weet ze me te vinden. Ik genoot ervan om het leven uit haar te zien wegvloeien. Om de macht te hebben, om haar te breken. Ze tergde me al weken. Met haar secuur geverfde lippen, bruinverbrande benen en die klaterlach. Mijn kleine overbuurmeisje. Expres douchend met het licht aan wanneer ik ook in de badkamer was en door de stoombeslagen ramen nèt niet dat bloedmooie lijf kon zien. Flirterig langsfietsen met vriendinnen. Dubbelzinnige opmerkingen wanneer ik voorbijliep. Ze maakte me helemaal gek. Ik moest haar hebben. Haar afstraffen voor die jeugdige overmoed, die ongelooflijke arrogantie. Een vossenjacht waarvan ik vanaf het begin al wist dat ik hem zou winnen, ook al dacht zij anders.

Mijn voet doet pijn. Ik denk dat er onder mijn hiel een stuk van het onderlaken dubbelgevouwen zit. Het voelt alsof er iemand met een scherpe stok in een open blaar prikt. De mensen met fluwelen handen die mij steeds komen verleggen, zijn nu al een tijdje niet geweest. Ik probeer te visualiseren dat ik zelf die voet beweeg. Het laken wegtrek. Het lukt niet. Ze lijken in beton gegoten. Ik zou mijn

tanden op elkaar willen klemmen om kracht te zetten, maar ook dat krijg ik niet voor elkaar. Ik moet denken aan een televisieserie van vroeger, die zich binnen in een mens afspeelde. Alle processen in het lichaam werden uitgebeeld met kleine mannetjes. Bullebakken van bacteriën werden bestreden door oneindige legers van marcherende witte bloedlichaampjes. Had ik nu maar van die vastbesloten soldaatjes in mijn voet, dan zou ik ze allemaal tegen de binnenkant van mijn been laten duwen, om hem zo een stukje opzij te schuiven.

'Hersendood,' meldt de arts droog. De afgelopen uren voerde hij diverse micromartelingen uit op mijn niet-protesterende lijf. IJswater in mijn oren, een droog wattenstaafje over het wit van mijn oog. Ik wilde het uitgillen, uiteraard, maar mijn hersenen hebben geen controle over mijn stembanden. 'De laatste test is de apneutest. Die staat gepland voor vanmiddag 4 uur. We stoppen de beademing en als hij niet zelf begint met ademen weten we zeker dat hij hersendood is. Dan kan het donortraject in gang worden gezet.' Het voelt alsof het bloed bevriest in mijn aderen. Geroezemoes en een verkapte snik. Ik zou zweren dat ik de klok aan de wand expres sneller hoor tikken. Zelfs zonder ogen zie ik de hele familie rond het bed, huilend om de man die ik vroeger was. Of misschien nooit ben geweest. Mijn zusje troost mijn moeder en mijn broer staart uit het raam. Dat is nooit zo'n prater. Misschien is zijn vrouw erbij, misschien ook niet. Zo mogelijk is zij nog stiller. Willem, mijn beste vriend, is er ook. Met kleine grapjes probeert hij de sfeer wat op te lichten. Ik voel de zon branden en ik hoor aan het vertrouwd rammelende pillendoosje - lichtgeel, in de vorm van een Sint Jacobsschelp - dat mijn moeder haar bloeddrukmedicijnen neemt. Dat doet ze elke ochtend klokslag 10 uur. Dat betekent dat ik nog 6 uur heb. Zes uur om een teken te geven. Om iemand te laten merken dat ik hìer ben, voor ze de stekker eruit trekken.

Klikklakhakken op de gang. De deur kraakt. Het is Lydia. Nog voor ze iets zegt, heeft haar geur haar al verraden. *Poivre*. Ze draagt het al vanaf de eerste dag dat ik haar zag zitten in de kroeg. Of liever gezegd, de geur draagt haar. Als een grote onzichtbare hand die altijd een seconde eerder dan Lydia een ruimte binnenstapt. 'Ach lieverd,'

zegt ze, tegen mij denk ik, voor ze mijn moeder omhelst. Dat hoor ik aan het ruisen van haar strakgesteven mantelpak. Vederlicht neemt ze plaats op mijn bed, ter hoogte van mijn heup. Dan fluistert ze venijnig in mijn oor: 'Ik weet het.' Mijn hart mist een slag. Wat weet ze? Ze woont al maanden niet meer thuis. Het kan toch niet dat ze mij heeft gezien? Ik heb zoveel voorzorgsmaatregelen genomen! Tegelijkertijd moet er iets niet volgens plan zijn gegaan, want ik lig hier, opgesloten in een gevangenis van vlees. Ongeduldig zit ze op het bed. Ik voel de onrust in haar billen en hoor het aan het geknars van haar tanden. Ze spant haar kaakspieren aan. Natuurlijk zie ik dat niet, maar ik weet het zéker. Los en weer aanspannen. Onzichtbare staalkabels onder haar wang. Haar tic.

Aarzelend vertrekt mijn zus. Bijna onverstaanbaar mompelt ze iets over borstvoeding, tieten op ontploffen, kan niet langer wachten om de baby te gaan voeden. Verder hoor ik niets, ik concentreer me uit alle macht op mijn ogen. Ik probeer ze te openen, een traan te laten rollen, wat dan ook, maar het lukt niet. Ze omhelst me stevig, tilt mijn nek helemaal op en hierdoor kom ik in een iets andere positie terug in bed. Wat op zich heerlijk is, maar tegelijkertijd voelt het als een teleurstelling, een mislukte kans.

Langzaam druipen ook anderen af. 'Ik geef je even wat rust, kerel' en 'Goede reis, geef je een seintje als je aan de overkant bent?' Alsof ik een stedentrip ga maken. Maar ook: 'Kom op, je kan het! Ik weet dat je er nog bent, je hebt nog een paar uur om terug te komen. Doe het voor mij, man!'

Wanneer Lydia alleen met mijn moeder overblijft, werkt ze ook die vakkundig de deur uit:

'Zo, u zult wel moe zijn, zeker? Zo'n hele nacht waken aan zijn bed gaat iemand niet in de koude kleren zitten. En al die emoties …' Ze laat bewust een dramatische pauze vallen. 'Gaat u anders even een uurtje naar huis. Opfrissen, hapje eten. Dan bent u ruim op tijd terug voor … voor vier uur. En gebeurt er iets in de tussentijd, dan bel ik u direct!'

'Ik weet het niet, hoor,' aarzelt mijn moeder. 'Mijn gevoel zegt dat ik moet blijven. Wat nou als hij toch wakker wordt?'

'U heeft de dokter toch gehoord? Hersendood. Op de apneutest

na hebben ze het hele protocol al doorlopen en er is geen enkele aanwijzing dat er nog enige activiteit is hierbinnen.' Venijnig tikt haar perfect gemanicuurde nagel tegen mijn slaap.

'Je hebt gelijk. Ik ben binnen een uur weer terug. Dankjewel Lydia, dat je dit voor hem doet. Ondanks alles.' Met boter en suiker. Haar rubberen zolen piepen op de ziekenhuisvloer als ze de kamer uitloopt. Van veraf hoor ik nog: 'Tot straks, schatje van me!'

Ik tel tot tien. Nu ben ik alleen met Lydia, mijn toekomstige ex-vrouw. Ik wil niet horen wat ze te zeggen heeft, wat ze precies weet. Tegelijkertijd barst ik bijna uit elkaar van nieuwsgierigheid. Ik hoef niet lang te wachten.

'Je vraagt je vast af wat je hier doet, hè? Het ging zo snel dat ik mij niet kan voorstellen dat je er iets van hebt gemerkt.' Radertjes in mijn brein draaien op volle toeren, maar ik snap geen woord van wat ze zegt. 'Dat meisje, dat dode kreng van de overkant, tjongejonge. Ik snap best dat je haar aantrekkelijk vond hoor, maar kon je jezelf nou echt niet beheersen? Heb je enig idee hoeveel mensen je daar verdriet mee doet?' Een ijskoude hand sluit zich om mijn hart. Figuurlijk dan. Voorlopig althans.

Ze heeft me betrapt! In gedachten ga ik terug naar dat moment. Die heerlijke minuten waarop zij besefte dat ik dit keer de macht had. Dat haar gemene tienerplannetje om mij erin te luizen geen effect had. In haar kleine zijden kimono stond ze voor mijn deur, met een leeg kopje. 'Buurman, kan ik wat suiker lenen? Ik wil graag een taart bakken, maar we hebben geen suiker meer in huis. En ik had zo'n zin in iets zoets …' Met haar tong likte ze over haar bovenlip.

'Natuurlijk, kom verder!' zei ik. Haar wiebelkont passeert me in de gang. Afgesproken werk. Een afleidingsmanoeuvre voor haar ouders. De tweede keer deze maand. Maar nu was ik voorbereid. Het bouwplastic lag al klaar. Ik probeerde het eerst met mijn handen, maar dat duurde zo lang dat ik kramp kreeg. En bovendien bleef het kreng schoppen en worstelen. Gelukkig had ik eraan gedacht om een touw mee te nemen. Daarmee ging het een stuk makkelijker. Die ontlading! De blik in haar ogen toen het vuur uitging, zal ik nooit meer vergeten.

‘Ik zag je staan, daar boven dat meisje, terwijl je haar de adem benam. Ik heb altijd een gruwelijke hekel aan dat kokette mokkel gehad, dus ik snap je ergens wel. Maar dat je het daadwerkelijk deed, dat had ik niet achter je gezocht. Ik werd er bijna opgewonden van.’ Haar toon is zo scherp als allesdoorklievende Damascus-zwaarden. ‘Ik kon je er natuurlijk niet mee laten wegkomen. Als een valse hond eenmaal bloed heeft geproefd, moet je hem afmaken. Gezien jouw haat voor mij was ik anders vast de volgende geweest.’

Ze heeft gelijk, ik haat haar met heel mijn hart. Dat deed ik al, vanwege alles. Vanwege de discussies die altijd voelden alsof ze splinters onder mijn nagel duwde. Vanwege de alimentatie die mij dwong om droog brood te eten zodat ik in het huis kon blijven wonen.

Wanneer ik eruit kom - als ik hieruit kom - neem ik haar te grazen. De fictieve mannetjes in mijn lijf stuur ik haar kant op, met imaginaire speren, bommen en gifgas. Ze lopen tegen gesloten rolluiken aan. Ik probeer ze te openen om haar mijn allesvernietigende afkeer te laten zien. Stoïcijns vervolgt ze haar monoloog: ‘Dus ik pakte het bronzen Boeddhabeeld. Ja, die ene die je hebt geërfd van je oma. Zou ze vast niet erg vinden, ik denk niet dat ze het ermee eens zou zijn dat jij zomaar meisjes van zeventien omlegt, waar of niet?’ Zonder op mijn antwoord te wachten, gaat ze verder. ‘Ik genoot ervan om je schedel te zien barsten. In één keer! Man, wat was dat een opluchting. Beetje sneu wel van al dat bloed, dat het net op dat mooie nieuwe tapijt gebeurde. Maar dat vervang ik wel als het huis vrijkomt. Misschien neem ik wel laminaat, dat is weer eens wat anders. Geen probleem.’

Dat mens is gestoord! Ik doe mijn uiterste best om geluid te maken. Het liefst wil ik schreeuwen, maar zelfs een klein kuchje zou al welkom zijn.

‘Natuurlijk heb ik dat wicht nog wel even weggewerkt.’ Zachter: ‘Kruipkelder. Ruim ik later nog wel even netjes op. Je mams, dat lieve mensje, zou het besterven als ze erachter kwam. Dat deed ik voor haar. Voor de vorm heb ik daarna de ambulance gebeld. *‘Ja, echt heel naar, meneer, ik zag zo dat beeld vanaf die hoge kast op zijn hoofd vallen …’* Wist ik veel dat ze je nog tot leven zouden wekken ook? Nou ja, tot leven, een kasplantje ben je nu, hè? Nog eventjes.

Vier uurtjes en dan is het voorbij. Heel altruïstisch hoor, dat je nog donor wil zijn ook. Met jouw organen het leven redden van anderen. O, wilde je dat niet? Tja, dat donorregister heb ik voor je ingevuld, lief toch? Had je maar moeten zeggen dat je dat niet wilde. Je laat je DigiD ook overal zomaar slingeren, sloddervosje van me.' Ze knijpt keihard in mijn wang alsof ik een ondeugende kleuter ben. Levend begraven worden is mijn grootste angst. Dat weet ze. Ik denk dat levend orgaandonor worden misschien nog wel erger is dan dat.

Ja! Ik denk dat haar steek mij de kracht heeft gegeven die ik nodig had. Het lukt. Mijn oog trilt. Ze hapt naar lucht en verraadt daarmee dat ik het mij niet inbeeld. 'Ben je er nog?' Haar stem klinkt onvast. Ja! Ik ben er nog, ze ziet het! Lydia slikt duidelijk hoorbaar en begint dan te lachen. Steeds harder, met hoge uithalen. 'Wát een giller!'

Het gif sijpelt uit haar mond mijn oren in: 'Weet je hoe ze het doen? Hersendode patiënten hoeven ze niet te verdoven of onder narcose te brengen. Die voelen er zogenaamd toch niets van. Ze houden je in leven tot je helemaal bent kaalgeplukt. Pas op het allerlaatst halen ze je hart eruit. Zo'n procedure kan wel anderhalf uur duren.'

Ik wil haar grijpen. Haar rok kapotscheuren en haar oorbellen door haar oorlellen heen trekken. Maar hoe ik het ook probeer, het lukt me niet eens meer om mijn oog te laten trillen.

Wanneer mijn moeder terugkomt klinkt haar tred slepend, gelaten. Ze heeft zich erbij neergelegd. Ik merk het aan alles. Zwijgend zitten ze een hele poos naast mijn bed. In mijn lijf is een strijd op leven en dood aan de gang. Ik wil niet worden geoogst! Ik vecht en dan lijkt het te lukken. Het voelt hetzelfde als daarstraks, ze moet het zien!

Hoopvol veert mijn moeder op uit haar stoel. 'Volgens mij zie ik zijn oog trillen.' Wanhopiger: 'Jongen, ben je daar?' Dan bijna schreeuwend: 'Ik zag je oog! Ik ga de zuster halen!'

Ruisend mantelpakje. Lydia pakt haar vast en zalft op kalmerende toon. 'Rustig aan, moeders. Ik dacht het net ook te zien, en heb het uiteraard gemeld bij de verpleegkundige.'

Wáááát? Dat is niet waar!

'Het is volkomen normaal, zei ze. Gewoon een spierspasme. Hoort er allemaal bij. Helaas.'

Piepsloffend en snikkend verlaat mijn moeder de kamer. Ik hoop dat ze naar het medisch personeel gaat, maar Lydia klonk zo overtuigend dat ik daar niet op reken. Dan ademt ze heel zacht in mijn oor: 'Je gaat dood, ouwe snoeperd. Nog een halfuur. Dan is alles van mij.'

De tijd flitst voorbij en als ik de kamer hoor volstromen met mensen weet ik: het is tijd voor de apneutest. Ik hoor mijn broer en zus fluisteren: 'Ik zag de wagen van Eurotransplant al staan beneden. Ze laten er geen gras over groeien.'

Nee! Dat wil ik niet. Doe je ogen open. Het moet nu! Maar het lukt niet. Ik heb er geen kracht meer voor. De dwangbuis zit te strak.

De beademing gaat uit. Onverbiddelijk. Ik wil naar lucht happen, maar mijn longen doen het niet. Het moeras borrelt omhoog en groene tentakels grijpen mijn voeten. Zwemmen kan ik niet, de oppervlakte is te ver weg. Net als het donkergroen bijna zwart wordt, stroomt de zuurstof mijn longen weer in als vloeibare nectar. Direct is het moeras weg en lig ik weer in mijn eigen lijf. Zou ik zelf hebben geademd? Wat zegt mijn moeder? Het is stil. Heel stil. En dan hoor ik de kruidnootjesstem in de verte. Haar schreeuw gaat door merg en been. Het is niet gelukt. Voor haar vind ik het nog het ergste. Als moeder zou je nooit je kind moeten verliezen. Hypocriet inderdaad, maar als ik de klok zou terugdraaien zou ik het allerergste niet doen! Ik zou de blonde vos smeken me met rust te laten, zeggen dat die eindeloos bruine benen me niets doen.

Het bed komt in beweging, we rijden naar de operatiekamer. God, het spijt me! Vergeef me mijn wandaad, geef me de kracht om wakker te worden. Bespaar mijn moeder het verdriet. Maar God zit net buiten mijn gezichtsveld. Geprik en gesjor aan mijn slappe lijf. De tafel is te koud, ze moeten nu toch zien dat ik kippenvel heb. Mijn oog, mijn laatste redmiddel. Met alle kracht in mijn bewustzijn trek ik aan mijn oogleden, stimuleer ik de spieren om te bewegen. Om iets te doen! Maar het is te donker. Een dun vlies tussen mij en de werkelijkheid. Ik bons erop, ik sla mijn weerhaken erin tot de wereld uiteenvalt in duizend veelkleurige vlakken. De onherroepelijke snede van het scalpel is pijnlijker dan ik mij ooit had kunnen voorstellen. Dan wordt het licht.

Het FeBuVaL-contract

Iane Myre

Het meisje naast me zou mijn dochter kunnen zijn. Ze heeft kort, bruin haar en een petieterig wipneusje. Haar vingers mishandelen een informatiefolder, vouwen die open, dicht, open, dicht, nee, toch maar open. Ik zucht. Onmiddellijk kijkt ze me verwijtend aan. *Ach, rot toch op*, foeter ik in mezelf. Natuurlijk blijft het wicht zitten. Natuurlijk zit ze daar mijn tijd op te vreten, enkel en alleen omdat ze net iets sneller dan ik haar hand tegen de deur van het kantoor wist te duwen.

Ik heb geen tijd meer, schreeuw ik haar bijna toe. Het is echter niet verstandig om amok te maken in de wachtruimte van het Federaal Bureau voor Vastlegging van de Levensverwachting en dus slik ik de boze, wanhopige woorden in. Ik dwing mezelf weg te kijken als haar handen het gefriemel hervatten.

Nergens in de wachtzaal van het FeBuVaL is een klok te bespeuren. Best wel hypocriet, deze poging om de tijd buiten de deuren te houden, terwijl ze heel goed weten dat we in onze linkerooghoek het verglijden van de tijd zien. Of niet, verbeter ik mezelf chagrijnig, want bij geen van de aanwezige jongelingen is de ooglens-app al geactiveerd. Mijn voet wipt snel op en neer. Terwijl ik de tijd dood, voel ik de nieuwsgierige blik van de jongen die recht tegenover me zit. Die wil vast weten wat een oud mens als ik hier zit te doen. Als ik boos terugkijk, slaat hij zijn ogen neer. De display in mijn linkerooghoek geeft 25:24 uur aan.

Naast me recht het wipneusmeisje haar rug. Voordat de rode

deur aan onze rechterkant volledig geopend is, staat ze al op haar voeten. Vol ongeloof staar ik naar de man in de deuropening. De brede lach op zijn gezicht, het overhemd vol fleurige strikjes, het geel en roze piekjeshaar, kortom: zijn hele verschijning is zo ongepast dat ik bijna in schaterlachen uitbarst. Bijna, want boosheid en ongeduld zitten in de weg en bovendien is, naast amok maken, uitbundig zijn evenmin verstandig. *Doe voort, sukkel*, spoor ik hem woordeloos aan.

Hij spiekt op zijn tablet. 'Juffrouw Gebuurs?'

'Ja,' antwoordt Wipneusje timide.

Op een of andere manier weet de man zijn lach nog te verbreden. 'Ik ben dokter Verdoodt. Komt u maar mee.'

In gedachten loop ik met Wipneusje mee. In gedachten ben ik weer achttien en op weg naar mijn lotsbestemming. Maar dan valt de deur dicht achter de twee en bevind ik me weer gewoon op de overdreven comfortabele stoel in de wachtzaal. Daar wacht ik tot de deur weer opengaat, tot ik mijn naam hoor. Terwijl ik wacht, bestoken doemscenario's mijn hoofd.

'Karlijn Harten?'

Ik kijk op. Dokter Verdoodt heeft mijn dossier vast gelezen, maar toch beantwoordt hij mijn blik zonder enige blijk van empathie. Misschien voelt hij aan dat ik voor problemen zal zorgen. *Pech gehad.* Met een kort knikje loop ik zijn kantoor binnen. Ik krimp ineen bij het groen, roze en blauw dat van de muren spat. Het lijkt wel alsof hij een kleuter de verf heeft laten kiezen. Mijn blik gaat automatisch naar de tweede deur in het vertrek, de blauwe exit-deur waardoor Wipneusje is weggegaan. In tranen of opgelucht, daar heb ik het raden naar, maar hoe dan ook met een aftellende klok in haar ooghoek. Ik wacht niet tot hij me uitnodigt plaats te nemen. Ik schuif de bezoekersstoel tot tegen zijn werktafel en zet me neer. In mijn ooghoek telt het klokje af naar 24:27.

'Gaat u toch zitten, mevrouw Harten,' zegt hij.

Ik negeer het milde sarcasme en stel de vraag die al een eeuwigheid op mijn lippen brandt: 'Krijg ik een herziening?'

De dokter neemt plaats aan de andere kant van de werktafel. Hij steunt met zijn ellebogen op het glanzende blad, verstrengelt zijn

vingers en ondersteunt zijn kin met zijn duimen. Zo blijft hij me peinzend aankijken. Net als ik mijn vraag bits wil herhalen, begint hij op zijn tablet te tokkelen. Dan dreunt hij een reeks feiten op uit mijn persoonlijk dossier: 'Karlijn Harten. Geboren in 2079. Geen levende bloedverwanten. Doodsoorzaak: Ziekte van Magryman. Levensverwachting 44 jaar.' Hij veegt over het scherm en draait de tablet mijn richting uit. 'Contract getekend om het leven te beëindigen op 42 jaar. Euthanasie-capsule ingeplant. Gerechtigde pensioenleeftijd: 27.'

'Ik weet het.' Mijn stem beeft en dus schraap ik mijn keel voor ik mijn vraag opnieuw stel: 'Krijg ik een herziening?'

Alsof ik hem niet heb onderbroken, vervolgt hij zijn monoloog. 'Twee extra pensioenjaren toegekend omdat het leven wordt beëindigd voordat de ziekte uitbreekt waardoor medische kosten worden vermeden.'

'Ik. Weet. Het.'

De dokter perst zijn lippen tot een dunne lijn. Met een ruk trekt hij de tablet weer naar zich toe. 'U leeft al zeventien jaar op kosten van de maatschappij, mevrouw Harten. Binnen één maand wordt u ziek en heeft u medicatie nodig. Binnen vier maanden moet u worden opgenomen en een halve maand daarna bent u aan uw bed gekluisterd. Dit is toch uw handtekening onder het contract, niet? Dan begrijpt u vast wel dat ik nieuwsgierig ben naar de reden waarom ik u euthanasie-uitstel zou moeten verlenen.' Hij jaagt een wenkbrauw de hoogte in. 'Te veel gedronken tijdens het afscheidsfeestje?'

Klootzak!

'Ik ben zwanger. Volgens het onderzoek van het Medisch Concern Gynari kunnen de stamcellen van mijn kind me redden.' Zo, dat is eruit. De uitdrukking op het gezicht van de dokter hakt echter meteen op mijn zelfvertrouwen in.

'Dragers van de Ziekte van Magryman zijn onvruchtbaar, mevrouw Harten. Als u me nu wilt excuseren, achter die deur wachten mensen die wél recht hebben op mijn tijd.' Zijn vingers roffelen een code op de tablet en de blauwe deur schuift open. 'Ik stel voor dat u uw laatste ...' hij werpt een blik op het scherm, 'dat u uw laatste vierentwintig uur en dertien minuten op een leuke manier doorbrengt.'

‘Wacht! U moet me testen!’ Wat ik doe is eerder gillen dan roepen. De dokter loopt rood aan en ik zeg snel: ‘Hoofdstuk drie, artikel vierhonderdachtenvijftig, paragraaf zeventien, punt F: *Als in het Contract tot Vastlegging van de Levensverwachting de beslissing tot euthanasie wordt geregistreerd, en deze beslissing werd genomen op basis van de diagnose dat de contractant een levensbedreigende ziekte heeft of zal krijgen, dan kan de contractant een herziening aanvragen als tussen de ondertekening van het contract en de datum van de euthanasie een remedie tot voorkoming of herstel gevonden wordt.* U moet me testen en als ik zwanger blijk te zijn, moet u mijn tijd verlengen!’

De blauwe deur glijdt weer dicht. Dokter Verdoodts rode kleur zakt weg. ‘De Gynari-theorie is me bekend, mevrouw Harten. Maar het blijft een theorie. Ze kunnen niet bewijzen dat de behandeling werkt, juist omdat Magryman-patiënten onvruchtbaar zijn.’

‘Tot nu!’ Ik boor mijn ogen in de zijne. ‘Test mij.’ Ik haal diep adem. ‘Test mij of ik gebruik mijn laatste vierentwintig uur om u aan te klagen wegens vrijwillige doodslag.’

Een ondoorgrondelijke uitdrukking glijdt over zijn gezicht. ‘U durft, mevrouw Harten. Goed dan, u krijgt uw zin. Ik zal u testen. Doe me een lol en begin niet te krijsen als de uitslag negatief is.’

Het kan me niet schelen dat hij me niet gelooft, zolang hij de scanner maar tegen mijn onderarm duwt. Nog steeds met die rare uitdrukking op zijn gezicht stelt dokter Verdoodt de scanner in. Het apparaat is niet groter dan een luciferdoosje. Brutaal reik ik over de tafel en draai de tablet naar me toe. Allerlei resultaten over mijn lichamelijke toestand flitsen over het scherm. Dan zie ik een regel oplichten: hCG - positief. Het zwangerschapshormoon. Opluchting overspoelt me.

‘Onmogelijk,’ fluistert de dokter.

Ik begin te grijnzen. In mijn linkerooghoek springen de minuten van vijf naar vier.

‘Wilt u dan nu mijn euthanasie lang genoeg uitstellen zodat ik me voor de behandeling kan aanmelden? Ik heb volgende week donderdag een vlucht naar Japan. Zaterdag word ik opgenomen. De dokters daar blokkeren mijn tijdsaftelling. Volgens het contract moet u me uitstel geven.’ Buiten adem ratel ik het protocol af. ‘Het

kan natuurlijk ook dat mijn oorspronkelijke diagnose fout was. Volgens artikel zeshonderddertien, paragraaf twee vervalt in dat geval het contract.'

'Dit zou niet mogelijk kunnen zijn.' De dokter schudt zijn hoofd.

Boos sla ik met mijn vlakke hand op de werktafel. 'Blijf er even bij, dokter. Mijn klok loopt.'

De man voor me knippert met zijn ogen. Bij zijn volgende woorden stort mijn wereld in: 'Artikel vierhonderdachtenvijftig paragraaf achttien, C: *Een herziening, om welke reden ook, kan alleen toegestaan worden voor de duur dat het toegekende maatschappelijk krediet voor het pensioen of de medische toelage nog niet opgenomen is.* Dit betekent, mevrouw Harten, dat ik u ...' Weer kijkt hij op de tablet, maar ik weet het antwoord al, want uiteraard heb ik ook dat artikel gelezen. '... dat ik u geen uitstel kan geven. Niet slim van u, natuurlijk, dat u destijds geen reservetijd heeft ingebouwd. U zult het in vierentwintig uur en één minuut moeten redden.'

Ik spring op. 'Klootzak!'

'Tenzij u kunt bewijzen dat u geen financiële hulp behoeft voor uw levensonderhoud en de medische kosten. Of u zoekt een goedbetaald baantje. Dan bouwt u weer krediet op en kunnen we uw dossier herbekijken.'

Er verschijnen zwarte vlekken voor mijn ogen.

De blauwe deur zwaait open en twee potige kerels in witte jassen staan in de deuropening. 'Alles goed, dokter?' vraagt een van hen.

De dokter wuift in mijn richting. 'De dame mag naar buiten worden begeleid.'

'Dit kunt u niet maken!' Ik deins achteruit, tot ik met mijn rug tegen de muur sta. De vlekken worden groter. Zijn lippen bewegen, maar door het gesuis in mijn oren hoor ik niet wat hij zegt. Dan haken de twee kerels elk een arm onder een van mijn oksels en enkele ogenblikken later valt de blauwe deur achter me dicht. Ik verzet me niet als ze me een lange witte gang doorslepen, een tweede en derde deur door. Als de vierde deur achter me dichtknalt, zijn de twee potige kerels verdwenen en bevind ik me in een steegje achter het complex. Mijn benen trillen en langzaam zak ik tegen de muur in elkaar.

Iets port tegen mijn voet.

'Wat?' Mijn stem klinkt schor. Ik weiger mijn ogen, ongetwijfeld rood en dik van het huilen, te openen. Weer die por. Dan schuurt er iets nats langs mijn been. Ik sper mijn ogen open.

'Jakkes!' Naast me kwispelt een onverzorgde hond zijn staart bijna van zijn achterlijf. Ik krabbel overeind en duw hem met mijn voet weg. 'Vort!' Het beest jankt en kijkt me met zijn vochtige bruine ogen smekend aan. 'Vort! Weg jij!' Mijn hand gooit een onzichtbare bal. Even lijkt het alsof hij erachteraan gaat, maar dan gaat het mormel zitten en heft een voorpoot op. 'Verdorie, ik kan je er niet bij hebben,' zeg ik. 'Geen geld voor eten, maat. Alles is op, morgen ben ik dood.'

Op slag begin ik weer te huilen. Dood. Ik had er vrede mee, met doodgaan. Tot ik in de nasleep van mijn afscheidsfeestje in mijn eentje een laatste glas whisky achteroversloeg en bedacht dat ik nog nooit het staafje van een zwangerschapstest onder mijn urinestraal had gehouden. In mijn vrije jaren heb ik veel gereisd, talloze minnaars gehad, nog meer vrienden gemaakt en weer verloren, maar het gevoel van angst of stille hoop terwijl de test zijn ding deed, had ik nooit ervaren. Alcohol doet rare dingen met je brein, want plots was die test het enige waaraan ik nog kon denken.

Misschien omdat hij mijn situatie kende, of misschien omdat ik ladderzat was, maar de nachtapotheker keek me bevreemd aan toen ik de zwangerschapstest kocht. Hij keek nog vreemder toen ik vijf minuten later opnieuw binnenstormde en gilde dat ik zwanger was. Ik voel mijn wangen branden als ik terugdenk aan wat daaraan voorafging: mijn moment in de goot, met mijn rok opgetrokken en mijn slipje om mijn enkels en ... Nou ja, het staafje was niet het enige dat die nacht werd ondergeplast. De apotheker stuurde me naar huis, maar niet voordat hij me een voorschrift in de hand had gedrukt. De volgende dag, laat in de middag, nadat de scherpe kantjes van mijn kater waren weggesleten en het geloof wortel had geschoten, las ik wat hij me had meegegeven: Gynari-theorie, Medisch Concern Gynari, Osaka, Japan.

Tussen het beschamende moment in de goot en mijn niet echt geslaagde rendez-vous met dokter Verdoodt van het FeBuVaL heb ik als een gek rondgehold, mijn contract vijftig keer gelezen, me via

mijn online-sollicitatie-assistent voor driehonderdvierendertig jobs kandidaat gesteld, een reis geboekt, advies gevraagd aan god-weet-wie allemaal én het helemaal verkloot.

De hond schurkt tegen mijn been aan. Halverwege de beweging om hem weg te duwen, blijft mijn voet in de lucht hangen. Mijn gedachten draaien rondjes. Thuisloze honden horen in het asiel. In het asiel werken mensen. Het euthanaseren van straatdieren is vast niet de meest begeerde job. Misschien kunnen ze nog iemand gebruiken. De ironie ervan bevalt me wel. 'Kom, hond, kom,' fleem ik. Het mormel luistert nog ook en samen wandelen we de straat door.

22:59. Mijn tijd raakt op.

Drie kostbare uren verspild omdat het vieze mormel niet welkom was in het openbaar vervoer en ik te voet moest, want net als mijn andere bezittingen, heb ik ook mijn auto al van de hand gedaan. Het klokje in mijn linkerooghoek kleurt nu oranje. Over iets minder dan zeven uur moet ik me in het Afscheidscentrum melden. De tranen vloeien weer. Ik veeg ze driftig weg en duw de deur van het asiel open. 'Kom, maat. Hier moeten we zijn.'

De hond jankt en gaat zitten. Ik zucht, buk me en til hem op. 'Niet moeilijk doen nu.'

'Kan ik u helpen?'

Een wat oudere man stapt op me af. Niet echt het type voor een asiel, denk ik als ik zijn dure maatpak bekijk. Tenzij werken in het asiel echt goed verdient. 'Euh ...'

'En wie hebben we daar?' De man streelt even over de kop van mijn gezel.

Ik zet de hond weer op zijn vier poten. 'Heeft geen baasje meer,' zeg ik. 'Ik vrees dat hij ...'

'Zo. Je moet je eerst registreren.'

Wat? Waarom? Nee!

De man houdt een scanner voor mijn oog. De tablet op de balie begint te piepen en in mijn keel is mijn hart aan de polka begonnen.

'Ach, Karlijn,' zegt hij, terwijl hij de data op de tablet doorneemt. 'Mag ik Karlijn zeggen?'

Ik knik stom.

‘Niemand die je beste vriend wilde overnemen, hè? Lief van je dat je hem zelf brengt. Kom maar mee.’ Hij draait zich om.

‘Dat is mijn hond niet. Zie ik eruit als iemand die zijn hond zo zou verwaarlozen?’ Mijn stem klinkt schril.

‘Zeggen ze dat niet allemaal?’ vraagt hij laconiek zonder zijn pas te vertragen.

Ik heb geen zin in een discussie en dus volg ik zwijgend. Dan keer ik op mijn schreden terug, buk me en til het onwillige mormel weer op.

‘Hier,’ zegt de man, alsof de gesloten witte deur alles verklaart. ‘Neem gerust je tijd.’ Hij duwt de deur open en mij zachtjes naar binnen.

‘Hey,’ begin ik, maar de man is al verdwenen.

‘Welkom, Karlijn Harten.’ Verschrikt kijk ik de kamer rond. Niemand. De kamer is leeg, maar vult zich snel met digitale muurschilderingen en hologrammen. Ik sta in een woud. Het loof filtert het zonlicht tot duizenden gouden schitteringen en onder mijn voeten vertoont de vloer gras en vrolijke madeliefjes. Het mormel wringt zich uit mijn armen. Als ik hem op de grond zet, snuffelt hij aan de dichtstbijzijnde boom en kijkt me verward aan. Dan tilt hij zijn poot op en plast dwars door het hologram. Ondanks alles begin ik te giechelen.

‘Asiel Droomhemel biedt baasjes de ruimte en kans om in alle sereniteit afscheid te nemen van hun huisdier.’ De lichaamloze stem onderbreekt mijn gegiechel. ‘Honden geven vaak de voorkeur aan deze bosrijke illusie, maar als u een ander decor wenst, hoeft u het maar te zeggen.’

Ik luister met open mond. Een donkerbruin vermoeden zegt me dat deze service niet gratis is. Op een paar honderd credits na ben ik blut. Onnodig te zeggen dat ik dit circus niet kan betalen. Nu ja, wat kan hij me maken? Morgen ben ik immers dood. ‘Kan hij een weide vol schapen krijgen?’ vraag ik, want het beest lijkt me wel iets van een herdershondje in zich te hebben. Enkele seconden later rent de hond vrolijk achter de wegspringende, virtuele schapen aan.

Nadat de lichaamloze vrouwenstem me met informatie en instructies overlaadde, droeg ze me op te genieten van mijn laatste uren met

mijn trouwste vriend. Ik nip van mijn glaasje champagne en kijk glimlachend toe hoe Boris - tja, mijn hond had toch een naam nodig - met zijn tong uit zijn bek zijn natte vacht uitschudt. Het stroompje waarvan ik eerst dacht dat het een hologram was, bleek echt te zijn. Ik had meteen shampoo besteld en Boris een heuse wasbeurt gegeven.

De aardbeien zijn trouwens van een ongekende kwaliteit. Sappig en zoet en een perfecte match met de bubbels. Met enige spijt prop ik de laatste in mijn mond.

'Ik ben er klaar voor,' zeg ik zacht. Boris kijkt naar me op, alsof hij weet wat er staat te gebeuren. Aan mijn linkerkant licht een vierkante meter vloer geel op. De weegschaal. Daar wordt Boris gewogen zodat hij de juiste hoeveelheid euthanasie-cocktail krijgt. Jammer, maar hij moet niet flauw doen. Tenslotte is hij niet de enige die geen keuze heeft.

'Kom, Boris.' Hij volgt me naar het gele vlak. In een opwelling grijp ik zijn nekharen. *Wacht!*

In mijn ooghoek verspringt de tijd naar 15:59 en plots weet ik wat ik moet doen.

Ik til Boris op en stap samen met hem op de weegschaal. Dankbaar likt hij mijn gezicht. 'Jakkes! Weg jij!' Het gele vlak kleurt rood.

'Vierenzestig kilo. Gewicht boven limiet. Bevestigen.'

'Obese rottweiler. Gewicht is correct.' De leugen rolt vlot over mijn lippen.

Uit de muur schuift een lade. Aarzelend kijk ik erin. Op een blauwfluwelen kussen ligt een injectiepen. Wie hier de veiligheidsprocedures uitgedacht heeft, hoort op de brandstapel. Hoe ik de pen moet gebruiken, werd me al uitgelegd. Poepsimpel. Ik gris de pen uit de schuif en steek hem in de achterzak van mijn broek. Ik ga terug naar het FeBuVaL. Als dokter Verdoodt weer uitstel weigert, druk ik de pen tegen zijn hals. Dan werkt hij vast wel mee.

'Ik heb me bedacht,' zeg ik luid. 'Ik neem Boris weer mee naar huis.'

Onmiddellijk zwaait de witte deur open. Daarachter wacht de man in het nette pak, de armen gekruist. Zijn gezichtsuitdrukking is eerder streng dan vragend. Hij steekt zijn hand uit, de palm naar boven gekeerd. De boodschap is duidelijk.